



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Kamila Ożarowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego,

w sprawie J. B.

skazanego z art. 58 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty w zb. z art.

107 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych przy zast. art. 11 § 2 k.k. (x 2)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 16 kwietnia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 30 września 2024 r., sygn. akt V Ka 315/24

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Białogardzie

z dnia 5 marca 2024 r., sygn. akt VII K 4/23,

1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Koszalinie w postępowaniu odwoławczym,

2. zarządza zwrot opłaty od kasacji na rzecz oskarżonego - J. B..

[J.J.]

Kazimierz Klugiewicz

Jerzy Grubba

Marek Pietruszyński

UZASADNIENIE

J. B. stanął pod zarzutem tego, że:

1. w dniu 19 maja 2021 roku w Ś. woj. [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wprowadzając w błąd co do posiadania uprawnień lekarza, bez uprawnień udzielił E. H. świadczenia zdrowotnego, polegającego na rozpoznawaniu chorób oraz ich leczeniu w ten sposób, iż wydał wyżej wymienionej zaświadczenie lekarskie z diagnozą i zaleceniem bezwzględnego zakazu przykrywania twarzy maseczką, przy czym przetwarzał bez uprawnień dane osobowe E. H. dotyczące jej zdrowia

to jest popełnienia czynu z art. 58 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty w zb. z art. 107 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych przy zast. art. 11 § 2 k. k.

2. w dniu 26 września 2020 roku w Ś. woj. [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wprowadzając w błąd co do posiadania uprawnień lekarza, bez uprawnień udzielił T. T. świadczenia zdrowotnego polegającego na rozpoznawaniu chorób oraz ich leczeniu w ten sposób, iż wydał wyżej wymienionemu zaświadczenie lekarskie z diagnozą i zaleceniem bezwzględnego zakazu przykrywania twarzy maseczką, przy czym przetwarzał bez uprawnień dane osobowe T. T. dotyczące jego zdrowia

to jest popełnienia czynu z art. 58 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty w zb. z art. 107 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych przy zast. art. 11 § 2 k. k.

Sąd Rejonowy w Białogardzie wyrokiem z dnia 5 marca 2024 r. w sprawie VII K 4/23 uznał oskarżonego za winnego obu zarzuconych mu czynów i za pierwszy z nich wymierzył karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł., zaś za drugi, przy wyeliminowaniu z jego opisu ustalenia o działaniu „w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”, na grzywnę w

wysokości 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł. Grzywny połączono karą łączną 250 stawek dziennych grzywny, po 20 zł każda.

Wyrok zaskarżony został apelacją obrony, w której podniesiono zarzuty obrazy:

1/ art. 7 w zw. z art. 410 oraz art. 427 § 1 i § 2 w zw. z art. 438 pkt. 3 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego tj. w sposób wybiórczy i pobieżny oraz sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, w tym również na przyjęciu li tylko części dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych, polegającego na błędnym przyjęciu, że oskarżony w celu uzyskania korzyści majątkowej udzielił E. H. oraz T. T. świadczeń zdrowotnych wprowadzając w/w błąd w zakresie posiadania tytułu lekarza, a nadto bez upoważnienia w/w bezprawie przetwarzał ich dane osobowe, w sytuacji w której:

a) oskarżony nie posługuje się tytułem lekarza, lecz tytułem Lekarza Medycyny Zakonnej — o czym w/w osoby wiedziały — co wynika z zeznań świadka E. H. oraz rzekomo pokrzywdzonego T. T.;

b) oskarżony, wbrew twierdzeniom sądu, nie udzielił w/w świadczeń zdrowotnych;

c) zarówno E. H., jak i T. T. przystępując i składając śluby zakonne oraz zapoznając się z Konstytucją (Statutem) Zakonu [...] wyrazili oskarżonemu jako Przełożonemu Generalnemu Zakonu zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych, co potwierdzili także na rozprawie w dniu 21 lutego 2024 r. oraz, co potwierdził na tej rozprawie także oskarżony, przedkładając stosowne dokumenty;

2/ art. 427 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt. 1 k.p.k. poprzez naruszenie przepisów:

a) art. 25 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 9 ust. 2, art. 11 ust. 1 oraz art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1, art. 21a, art. 24 ust. 1 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r., poz. 265) w związku art. 2 ust. 1 z ustawą z dnia [...] oraz art. 14, art. 20 ust. 6, art. 28 Konstytucji (Statutu) Zakonu [...] (zwanego dalej także Zakonem) z dnia 23 września 2019 r. przez ich niezastosowanie, w sytuacji w której Zakon jest jednostką Kościoła [...] w Polsce, oraz w ramach Zakonu wyodrębniony został Kościelny Oddział

Medyczny, a także utworzona Zakonna Akademia Medyczna, a czynny stanowiące podstawę oskarżenia zostały przez oskarżonego wykonane w ramach funkcjonowania Kościelnego Oddziału Medycznego oraz w stosunku do zakonników, gdyż zarówno E. H., jak i T. T. przyjęli śluby zakonne, stając się tym samym osobami duchownymi. W związku z powyższym, skoro Państwo Polskie gwarantuje, że Kościół rządzi się w swoich sprawach własnym prawem wewnętrznym oraz swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz samodzielnie zarządza swoimi sprawami, to nie sposób uznać, aby oskarżony — notabene biskup Kościoła [...] pełniąc posługę w Medycznym Oddziale Zakonnym, powołany w dniu [...] 2019 r. przez innego biskupa Kościoła na urząd Szpitalnika z nadanym wewnętrznym prawem Kościoła tytułem Lekarza Medycyny Zakonnej naruszył niżej wymienione normy prawnokarne, a to:

b) art. 58 ust. 1 ustawy o zawodzie lekarza oraz lekarza dentysty przez przyjęcie, że oskarżony posługuje się tytułem lekarza, w sytuacji w której oskarżony takim tytułem nie posługuje się, posługując się tytułem Lekarza Medycyny Zakonnej;

c) art. 107 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 11 § 2 k.k. przez przyjęcie, że oskarżony przetwarzał dane osobowe E. H. oraz T. T. bez ich zgody, w sytuacji w której – co wprost wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego — oskarżony taką zgodę posiadał.

Wskazując na powyższe, obrona wnosząc o zmianę w całości zaskarżonego wyroku na korzyść oskarżonego poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.

Wskazując na powyższe obrona wniosła o uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Okręgowy w Koszalinie wyrokiem z dnia 30 września 2024r. w sprawie V Ka 315/24 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego. Podniósł w niej m. in. zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego mającego wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 439§1 pkt. 1 i pkt. 2 k.p.k. z uwagi na wadliwe ukształtowanie składu Sądu i wniósł o uchylenie obu wyroków i uniewinnienie skazanego ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu Odwoławczego i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Obrona w swej kasacji podniosła cały szereg zarzutów o charakterze obrazy prawa materialnego i Konstytucji RP, które w świetle dyspozycji art. 523§2 k.p.k. były niedopuszczalne (J. B. nie skazano na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, lecz na karę grzywny).

Zasadny natomiast jest zarzut naruszenia prawa procesowego – art. 439§1 pkt 2 k.p.k.

Kwestia instytucjonalnej bezstronności Sędziego X.Y. była już przedmiotem badania Sądu Najwyższego i każdorazowo wypadła ona dla wymienionej Sędzi negatywnie. Również w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy nie dostrzega żadnego powodu dla którego jego ocena miałaby być odmienna od tej jaką zaprezentowano w sprawach III KK 387/23 (wyrok z dnia 23 maja 2024r.), III KO 113/24 (wyrok z dnia 19 listopada 2024r.), III KK 328/24 (wyrok z dnia 17 grudnia 2024r.). A także Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w sprawie II AKo 27/25 (wyrok z dnia 4 marca 2025r.), gdzie wskazano, że Sąd ten w pełni podziela stanowisko, iż: *„Sędzia X.Y. poprzez udzielenie kandydatowi (do tzw. KRS – dopisek SN) poparcia swoim podpisem, dała wyraz afirmacji podejścia zakładającego silne związanie wymiaru sprawiedliwości z władzą polityczną.*

Jak zgodnie stwierdzały składy sędziowskie Sądu Najwyższego rozpoznające wymienione powyżej sprawy *„postawa sędziego wobec przeprowadzonych w Polsce „reform wymiaru sprawiedliwości”, które spowodowały wydanie przez trybunały europejskie szeregu orzeczeń wskazujących na naruszenie europejskich standardów niezależności sądownictwa, uzasadnia też konkluzję o akceptowaniu przez takiego sędziego wielu przejawów nadużywania przez ówczesnego Ministra Sprawiedliwości środków dyscyplinowania sędziów w celu zniechęcenia ich do uwzględniania w orzecznictwie standardów wyznaczonych przez te trybunały. Zatem sędzia biorący udział w konkursie przed niekonstytucyjnym organem jakim jest KRS, następnie podpisujący listę poparcia kandydatury członka do KRS i pozytywnie zarekomendowany przez ten KRS, musi zdawać sobie sprawę z obiektywnej oceny takiego postępowania. Wszystko to, a więc przystąpienie do wadliwej procedury awansowej, w powiązaniu z przyjęciem funkcji prezesa Sądu Rejonowego w [...] oraz poparciem kandydatury do niekonstytucyjnego organu, nie pozostawia wątpliwości, że z uwagi na powyższe uwarunkowania związane z osobą Sędzi Sądu Okręgowego*

w K. Pani X.Y. w niniejszej sprawie, Sąd nie zapewniał prawa do sądu niezawisłego i niezależnego, ustanowionego ustawą w znaczeniu konstytucyjnym i konwencyjnym, nie stanowił sądu spełniającego standard bezstronności, a zatem zachodziła bezwzględna podstawa odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.” (z uzasadnienia wyroku SN w sprawie III KK 387/23).

Na gruncie niniejszej sprawy nie pozostaje zatem nic innego jak raz jeszcze podkreślić fakt podpisywania przez Sędziego listy poparcia dla kandydata do tzw. Krajowej Rady Sądownictwa utworzonej po zmianach ustawowych, które weszły w życie w 2018r. Powołanie bowiem tego organu – możliwe właśnie dzięki głosom poparcia udzielonego przez niektórych, w sumie nielicznych, sędziów – doprowadziło do całkowitego przejęcia przez władzę wykonawczą wpływu na nominacje sędziowskie. Działanie to miało wprost podtekst polityczny, a co nie mniej istotne, doprowadziło do trwającego obecnie historycznie najgłębszego kryzysu w jakim znalazł się polski wymiar sprawiedliwości.

Z tych względów Sąd Najwyższy również w niniejszej sprawie uznał, że Sąd rozpoznający niniejszą sprawę był nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k., czego konsekwencją było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie niniejszej sprawy Sądowi Okręgowemu w Koszalinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ten powinien zadbać przede wszystkim o to, by rozpoznać ją będąc należycie obsadzony.

Kazimierz Klugiewicz Jerzy Grubba Marek Pietruszyński

[PŁ]

[r.g.]